Zaterdag 13 Juli 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4859

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog tel. 1858, Postbus 80, Willemstad Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Gomez en zijn mannen volgende week naar huis.

Besprekingen vandaag besloten met bezoek aan Dr. Beel.

Raad van Grote Vier uiteen.

BESPREKINGEN TEN EINDE.

Heden is het de laatste dag in het officiële bezoek der Curaçaose en Surinaamse afvaardigingen aan Nederland. Vanmorgen hadden de heren nog een bijeenkomst met den Minister van Overzeese Gebiedsdelen Dr. Anna Jonkman, die ren vergezelde ens aan de Minister-President Dr. Louis J. M. Beel voorleidde.

De volgende week aanvaarden de heren de terugweg.

BESPREKINGEN OVER OOSTENRIJK.

door

Joseph Dynan.

Joseph E. Dynan

Molotov stemde toe om ... beginnen met het werk aan een verdrag voor Oostenrijk doch verbond zijn toestemming aan de eis, dat de „fascistische refugié's" door de Oostenrijkse regering zouden worden geëvacueerd. Molotov blokkeerde ook de poging om centrale bestuursorganen in Duitsland te vestigen door zich te verzetten tegen één deel van het Noordamerikaanse voorstel welk het Saargebied buiten Duitse beheersing en in handen van Franse bestuurders wil laten. Als antwoord op vragen van Byrnes om de assistenten der Ministers van Buitenlandse Zaken opdracht te geven studie te maken van een eventueel verdrag met Oostenrijk, legde Molotov een plan van vier punten aan de Raad voor, waarin geëist wordt, dat Oostenrijk ongeveer 437.000 ontheemde personen zal uitzetten alvorens zijn volledige onafhankelijkheid te herkrijgen. Byrnes stemde toe om deze quaestie later op de dag te bespreken.

Byrnes stelde onmiddellijke maatregelen voor om te geraken tot de vestiging van centrale organen in het Reich nadat het Franse standpunt, gelijk uiteengezet door Bidault, een opmerkelijke concessie bleek te zijn. Bidault wilde namelijk meegaan, als het Saargebied buiten de beheersing van dergelijke centrale organen zou blijven. Dit was een antwoord op het Noordamerikaanse voorstel dat op de conferentie in April en Mei gedaan werd. De Noordamerikanen bleken toen bereid het Saargebied te sluiten indien Frankrijk instemde om centrale organen in Duitsland te vestigen. Het Saargebied zou dan onder Frans beheer blijven en in het Franse monetair en economisch systeem worden ingevoegd. Volgens Noordamerikaanse kringen zou Molotov hierop hebben geantwoord, dat hij eerst het voorstel moet bestuderen om het Saargebied economisch van Duitsland te scheiden. Twee dagen tevoren deelde Molotov aan de Raad mede, dat Rusland was tegen de verdeling van Duitsland. Bidaults instemming werd gedaan op een voorwaarde: dat de centrale organen in Duitsland onder leiding van Geallieerd personeel zullen staan en niet onder Duitsers (Parijs, AP 12.7).

EEN VERKLARING VAN BYRNES.

In een verklaring over de Duitse schadeloosstellingen welke door de Noordamerikaanse afvaardiging te Parijs werd uitgegeven, zeide Byrnes, dat de Russen heden direct of indirect veertien milliard dollar hebben ontvangen in grondgebied en materiaal. Toegevende, dat een nauwkeurige schatting moeilijk is, zeide Byrnes, dat de afscheiding van het Oostelijk deel van Duitsland waaronder Silezië — gelijk besloten te Potsdam — voor een waarde van veertien milliard dollar aan Duitse bezittingen onder Sovjet-beheer heeft gebracht. Onder een andere overeenkomst werd dit gebied geplaatst onder Pools bestuur als vergoeding voor de delen van Oost-Polen welke door de Sovjet-Unie werden genaast (Parijs, AP 12.7).

EISENHOWER GAAT OP REIS.

Generaal Eisenhower maakte bekend, dat hij van plan is omstreeks 1 Augustus te vertrekken voor een officiële reis van 19 dagen naar Brazilië en Mexico. De Generaal zal de Noordamerikaanse militaire installaties in Panama en het Caraïbisch defensiecommando op zijn reis inspecteren (Washington, AP 12.7).

[Het is dus niet onmogelijk, dat de Generaal ook Curaçao zal bezoeken — Red.].

HERNIEUWDE BESPREKINGEN IN CHINA.

Generaal George Marshall, de Noordamerikaanse afgezant, confereert te Nanking met Tsjang Kai Sjek en den communistischen onderhandelaar Tsjou En Lai bij een hervatting der Chinese vredesonderhandelingen. Berichten uit Noord-China hadden tevoren melding gemaakt van hevige communistische aanvallen op de regeringsstellingen in de provincies Hopeh en Sjantoeng (Nanking, AP 12.7).

HAAKON TROK DE UITNODIGING IN.

Een zeer betrouwbare berichtgever zeide, dat Koning Haakon van Noorwegen Churchill had uitgenodigd voor een bezoek aan Noorwegen, doch hem vervolgens vroeg om niet te komen na Churchills redevoering te Fulton (Missouri) waarin hij critiek oefende op de Russen (Oslo, AP 12.7).

CENTRALE IN CHILI ZAT ER ACHTER.

De Boliviaanse Ambassade in Washington beschuldigde de communistische centrale van Chili ervan de onderwijzersstaking van onlangs in Bolivia te hebben ontketend. Volgens de Ambassade zou een onderzoek aan het licht hebben gebracht, dat de staking en de betoging werden verwekt en uitgevoerd door communistische elementen onder aanwijzingen van de communistische centrale in Chili. De onderwijzersstaking, bereikte haar hoogtepunt met een studentenbetoging op het openbare plein van La Paz. De Ambassade zeide, dat sommige studenten schoten losten in de richting van het Presidents Paleis zodat de politie tussenbeide moest komen. Als gevolg daarvan werd een politieman gewond (Washington, AP 12.7).

BRITTEN OVER JOODS COMPLOT.

Ingelichte kringen in Londen zeiden, dat nieuwe bewijsstukken welke de Joodse leiders in Palestina zouden verbinden met de ondergrondse terreur, per vliegtuig naar Londen werden gebracht om door het cabinet te worden bestudeerd. Deze bewijzen raken — wat Attlee noemde — een nauw contact tussen het Joods Agentschap en de Haganah — de ondergrondse Joodse organisatie. Ook zouden de Haganah en de terroristische organisatie Irgun Zvai Leumi in contact staan. De bewijzen zouden zijn verkregen bij de recente razzia, waarbij 2659 Joden werden gearresteerd en een hoeveelheid wapenen en ammunitie in beslag werd genomen (Londen, AP 12.7).

MIKOLAJCZYK OVER HET REFERENDUM.

De Poolse Vice Premier Stanislaus Miklajczyk maakte bekend, dat hij tegen de aanstaande Parlementszitting in Augustus is, waarbij het blok van regeringspartijen zal trachten de algemene kieswetten op te stellen langs de lijnen als die welke bij het referendum van kracht waren en waarbij de vertegenwoordigers van de zes politieke partijen niet aanwezig mochten zijn tijdens de telling. De Vice Premier gaf te kennen, dat hij de strijd zou voortzetten om een proportionele vertegenwoordiging van zijn partij te doen opnemen in het verkiezingsapparaat. Indien hij daarin niet slaagt zal hij trachten de Grote Drie uit te nodigen om toezicht te oefenen op de verkiezingen in November (Warszawa, AP 13.7).

TSJECHISCHE EIS.

Een rapport in het Tsjechoslowaakse Parlement gaf te kennen, dat de Tsjechoslowaakse eis ten aanzien van Duitsland voor vergoeding van de schade aan gebouwen en andere bezittingen ongeveer vier milliard dollar bedraagt (Praag, AP 12.7).

WORDT ALBANIË EEN DEEL VAN JOEGO-SLAVIË.

Naar aanleiding van het bezoek van generaal Enver Hodja, den Albaansen premier aan maarschalk Tito, den premier van Joego-Slavië, heeft het blad „Izgref" der Bulgaarse regering in een telegram van zijn specialen correspondent te Belgrado de mogelijkheid in het vooruitzicht gesteld, dat Albanië een deel wordt van de Joegoslavische republiek. Volgens het blad is het „zeer waarschijnlijk, dat de normale toetreding van Albanië tot de republiek der Joegoslavische volken als lid met gelijke rechten zal worden aangekondigd."

TITO GEWOND?

Twee ochtendbladen van Rome bevatten een bericht uit Zagabria, dat ontleend zou zijn aan een nieuwsagentschap genaamd Minos, volgens hetwelk Tito in de nacht van 11 op 12 Juli gewond werd door een pistoolschot. Het bericht kon echter niet bevestigd worden in Rome (Rome, AP 13.7).

BOTSING BIJ AURISINA.

Een officiële verklaring van het hoofdkwartier van de Noordamerikaanse 88e divisie, welke gestationneerd is in het grensgebied tussen Joegoslavië en Italië, zeide, dat twee Joegoslavische soldaten gisteravond gedood werden in schermutselingen met een Noordamerikaanse leger-patrouille nabij Aurisina.

Om ongeveer 16 uur GMT werd een Joegoslavische patrouille die de Morganlinie overstak nabij Aurisina ten Zuid-Oosten van Caporetto, waargenomen door een Noordamerikaanse voorpost. Een Noordamerikaanse patrouille, welke onmiddellijk op onderzoek uittrok, werd door de Joegoslaven onder vuur genomen. De Noordamerikanen schoten terug met gevolg, dat twee Joegoslavische soldaten gedood werden (Gorizia, AP 13.7).

NAAR EEN INTERNATIONAAL GEZAG VOOR ATOMAIRE ENERGIE

De voorstanders van de Australische en Noordamerikaanse voorstellen voor een autonoom internationaal orgaan voor de beheersing van de atomaire energie gingen voort met de plannen, welke kunnen leiden tot een botsing met Rusland over de vetomacht der grote mogendheden. Herbert Evatt van Australië zeide, dat het Russische plan om alle atoombommen en fabrieken voor atoombommen te vernielen onvoldoende is als er geen internationaal gezag komt met een streng toezicht (New York, AP).

KARDINAAL HLOND EN DE POOLSE JODEN.

Een zegsman van het Poolse Departement van Buitenlandse Zaken gaf uiting aanz ijn verbazing over een verklaring van Kardinaal Hlond waarin deze de Joodse regeringsambtenaren de schuld gaf voor de toestanden welke geleid hebben tot de recente progrom in Kielce. De Kardinaal zeide op een persconferentie: „De Joden, die thans vooraanstaande posities bekleden in de Poolse regering en trachten een regeringsstructuur in te voeren, welke de meerderheid van het volk niet wenst, zijn verantwoordelijk voor de anti-Joodse oijstootjes, zoals de recente progrom in Kielce" (Warszawa, AP 13.7).

GROOT-COLUMBIAANSE ONDERNEMING.

De Pers in Bogotá meldt, dat men reeds toebereidselen treft voor de vorming van een Groot-Columbiaanse onderneming voor luchttransport.

PREMIE VOOR VEEFOKKERS.

De Venezolaanse Regering bestemde een premie van Bs. 10.000.000 ter verdeling onder de veefokkers van Venebuela, wier vee binnen het land wordt geconsumeerd.

Vervolgens besloot de regering dat de vleesprijs voor verkoop in het klein zal blijven op het huidige peil.

Een Constellation vliegtuig van de P.A.A. ligt op zijn buik op een vliegveld nabij Willimantic, Connecticut, na een noodlanding. Het vliegtuig was op weg naar Ierland, doch een motor vloog in brand en viel af. De bestuurder bracht het toestel veilig aan de grond hoewel het landingsgestel niet in orde was.

De Geschiedenis in Wording — XXV

Moskou en Berlijn gelijke grootheden.

„Ons Noorden" schrijft:

Niemand zal de stelling durven tegenspreken, dat het extreme communisme de wind in de zeilen heeft. Hitler propageerde de leuze: „Berlijn of Moskou", waaruit we moesten concluderen, dat wanneer we ons niet aan het nationaal-socialisme gewonnen gaven, we de slaven van het communisme zouden worden. Het zou er met de menheid al heel ongelukkig uitgezien hebben, indien deze tegenstelling ook maar een grond van waarheid bezat. Want het is één pot nat, of men gecerroriseerd wordt door de Gepeoe of de Gestapo; of men gebukt gaat onder de onmenselijke dictatuur van een Stalin of van een Hitler. Wanneer we nu van betrouwbare ooggetuigen horen, dat achter het stalen gordijn, door Moskou over Oost-Europa neergelaten, het vrije radioluisteren verboden is en West-Europese couranten niet mogen doordringen en arbeidersleiders, die voor een samengaan met de communisten zijn, rijkelijk van alles worden voorzien, terwijl zij, die tegen deze fusie zijn, practisch aan de hongerdood worden prijsgegeven, dat de Engelse Minister van Buitenlandse Zaken, Bevin, dezer dagen in het Lagerhuis meedeelde, dat zijn rede over de houding van Rusland in geen enkel Russisch blad mocht worden opgenomen, dan weten wij hier in West-Europa ook uit ervaring, dat „Moskou of Berlijn" geen tegenstelling was maar ongeveer gelijke grootheden.

Ook bestaat tussen beide stelsels, deze overeenkomst dat zij alleen tot bloei kunnen komen op een bodem, waar de economische ellende welig tiert. Toen in de jaren '36 en '37 de economische ellende in ons land, tengevolge van de massale werkloosheid, heel groot was, kreeg Mussert de wind in de zeilen.

Nu opnieuw in ons land tengevolge van een vijfjarige oorlog en plundering, de economische ellende in ons land onrustbarend erger is dan we voor de oorlog ook maar hadden kunnen denken heeft Moskou de wind weer in de zeilen en maakt het communisme in West-Europa een bloeiperiode door.

Gelukkig is het echter niet zo, dat naast deze sombere wolken er ook nu nog geen betere horizon zou dagen.

Zeker, aan de economische ellende, aan de armoede en ontbering, zal er de eerste jaren in Europa nog geen einde komen, ook niet in ons land.

De toestanden in ons land van voor de oorlog zijn wel radicaal veranderd ten ongunste. Waren we voor de oorlog een rijk en welvarend volk, een zg. crediteurenland, dat aan andere volken geld kon lenen, nu, na de oorlog, zijn we een debiteurenland geworden. Overal moeten we beleefd gaan vragen ons geld te lenen om ons leeggeplunderd en geroofd vaderland weer op te kunnen bouwen. Overal ter wereld trachten we leningen te sluiten en dit is ook noodzakelijk, willen we er weer bovenop komen.

Maar zij, die ons dit geld lenen, doen dit allerminst uit altruïsme. We moeten daarvoor rente en aflossingen betalen en dat zal voornamelijk moeten gebeuren met grondstoffen en goederen, die we langzamerhand weer gaan produceren. Dat betekent, dat we gedwongen zijn op grote schaal onze uitvoer ter hand te nemen en dat we veel van onze producten, die we zelf eigenlijk hard nodig hebben, naar het buitenland zullen moeten sturen en daardoor hier de buikriem straks strakker zullen moeten aantrekken. Daarnaast hebben we nog een nationale schuld van ruim 32 milliard, wat een ontzettende verarming demonstreert, vooral aan goederen. In deze omstandigheden is het voor de grote massa verlokkend hogere lonen, die economisch niet verantwoord zijn, af te dwingen, desnoods door allerlei stakingen, die intussen onze toestand alleen verergeren. Zo werd dezer dagen reeds bericht, dat de communistische havenstaking, die volkomen ongemotiveerd is opgezet, voor ons land reeds op 4 Juni jl. meer dan 2 millioen dollars deed verloren gaan, die wij dringend voor onze import nodig hadden. Daarnaast staat et als een paal boven water vast, dat opdrijving van de lonen, de goederenproductie belangrijk duurder maakt en dus de goederen voor de massa nog meer onbereikbaar. Tussen het loonpeil en goederenpeil bestaat nu eenmaal een evenwicht, dat niet eenzijdig door ongemotiveerde stakingen verbroken kan worden zonder de massa van het volk ernstig te schaden.

Maar de communisten hebben daartegen geen bezwaar. Zij huldigen de oude Marxistische leer, dat de economische toestand eerst volkomen onhoudbaar moet worden, wil de communistische revolutie zegevieren. Verbetering van de arbeiderstoestanden in de kapitalistische maatschappij kan alleen de sociale revolutie maar tegenhouden. Op de ruïnes van het kapitalisme kan alleen de communistische heilstaat geboren worden.

Het is deze dwaze en onmenselijke theorie, die de arbeidersbeweging in West-Europa na veel strijd en lijden heeft overwonnen.

De strijd tussen marxisten en reformisten, waarbij de laatste zegevierden, en waardoor het gelukt is door allerlei goede sociale maatregelen een gezonde en welvarende arbeidersbevolking in het leven te roepen. Eerst de oorlog van 1914 en vooral die van 1940, heeft al dit verworvene voor een belangrijk deel doen verloren gaan.

In de jaren '80 en '90 zagen de arbeiders in, dat de ondergang van de kapitalistische maatschappij nog heel lang zou betekenen, en dat in een ontreddering

het nieuws van vandaag

De besprekingen die de autonomie-commissies uit Curaçao en Surname in Nederland voerden, zijn vandaag ten einde gekomen. Als slot van het officiële bezoek aan Nederland ging men met den Minister van Overzeese Gebiedsdelen naar den Minister-President Dr. Beel om hem een hand te geven. Of de commissies succes geboekt hebben werd niet bekendgemaakt, of men zou moeten afgaan op de regeringsverklaring, waarin — volgens het telegram van Dr. da Costa Gomez — „ons standpunt" aanvaard wordt.

Wat dit standpunt is weet het publiek hier nog niet. Dat hoopt men dan te horen als de commissie terug is. Radio-Hilversum meldde, dat het vertrek de volgende week zal plaatsvinden en vermoedelijk zullen de heren dus met het vliegtuig van de volgende week Zaterdag arriveren.

Ook in Parijs zijn de besprekingen geëindigd. Molotov, Byrnes en Bevin staan al weer op vertrek na gedurende de laatste dagen vruchteloos te hebben gezocht naar een oplossing van het Duitse probleem. Ook Oostenrijk werd onder de loupe genomen, doch Molotov wees elk voorstel van de hand zodat er niets bereikt werd.

James Byrnes van de Verenigde Staten heeft aangedrongen op een nieuwe bijeenkomst van de Grote Vier na de algemene vredesconferentie welke aan het einde van deze maand te Parijs begint, teneinde eventueel gewijzigde vredesverdragen goed te keuren.

Het comité van de Franse Constituante dat een nieuwe grondwet ontwerpt heeft intussen nieuwe namen bedacht voor het Franse rijk en zijn delen. Het geheel zal de Franse Unie heten en dan komen er vier categorieën van gebieden met verschillende graden van zelfbestuur.

Van de verkiezingen in Mexico is er nog geen officiële einduitslag.

Volgens de gegevens die nu bekend zijn heeft candidaat Aleman nog steeds de leiding. Padilla schijnt niet veel kans meer te hebben, ondanks zijn beschuldigingen dat er fraude zou zijn gepleegd.

Doch in Merico is de toestand toch nog veel beter dan in Polen waar de partij van Mikolajczyk geterroriseerd wordt. Mikolajczyk denkt er hard over om de Grote Drie uit te nodigen om toezicht te oefenen op de verkiezingen die waarschijnlijk in November gehouden zullen worden.

en verarmde samenleving ook voor de arbeiders geen betere levensverhoudingen konden groeien. Wat de communisten nu willen, dat is de klok 50 à 60 jaar terug zetten, weer terug naar een periode, die eindelijk met zoveel offers en strijd door de arbeiders is overwonnen. Maar helaas zovele arbeiders zijn deze geschiedenis van een vorige generatie weer vergeten en worden daardoor een willoze prooi van de communistische propaganda.

Maar er is meer. Wat het huidige communisme beoogt, dat is niet alleen een economische revolutie, maar ook een geestelijke. Het gaat hier niet alleen om een economisch stelsel, maar ook om geestelijke en maatschappelijke hervormingen, die de hoogste en heiligste rechten der mensheid aantasten.

Ook in dit opzicht is het communisme gelijk aan het nationaalsocialisme. Communisme en geestelijke vrijheid zijn twee tegenpolen, communisme en democratie zijn twee antipoden.

Als dan ook de Nederlandse communisten spreken van democratie, dan bedoelen zij daarmee niet alleen heel iets anders dan wij in West-Europa onder democratie verstaan, maar dan gebruiken zij dit woord ook om de grote massa van ons volk zand in de ogen te strooien.

Ze zijn democraten, zolang zij in ons land de minderheid zijn, zolang zij van de democratische instellingen kunnen profiteren, om als minderheid zich vrij te kunnen uiten en bewegen. Maar laat men zich toch goed bewust zijn, dat wanneer onverhoopt in ons land de communisten ooit eens bij de stembus 51 pct. der stemmen op zich mochten verenigen, dat zij op diezelfde dag de democratie in ons land de hals omdraaien en onmiddellijk de communistische dictatuur hier vestigen. Wij krijgen dan hier in Nederland precies dezelfde toestanden als er nu in Rusland, Polen, Roemenië en Bulgarije bestaan en zoals Duitsland gekend heeft onder Hitler en alle West-Europese landen, die in de oorlogsjaren onder de Duitse nationaal-socialistische dictatuur gezucht hebben.

Maar gelukkig behoeft in ons vaderland, ondanks de economische ellende, welke we nog hebben door te maken, het niet zover te komen, omdat er ook tegenover het communisme hoopgevende tegenkrachten zich over-al baan breken.

Wanneer wij spreken over hoopgevende tegenkrachten, die zich thans tegenover het opdringend communisme baan breken, dan zouden we willen wijzen op het algemeen inzicht, dat tegenover de grote economische en sociale nood van deze tijd op ieder de plicht rust naar vermogen en desnoods ook door het brengen van grote offers, deze nood zoveel mogelijk te lenigen. En als gevolg van dit inzicht zien we gelukkig overal de christelijke democratie, zich baserende op de christelijke leer van de naastenliefde en sociale rechtvaardigheid zich opmaken om het goddeloze communisme een half toe te reopen en gelukkig reeds met zeer tastbare gevolgen.

Ontkend kan niet worden — en wij bepalen ons nu in hoofdzaak tot ons land — dat de katholieke staatkunde in ons land aanvankelijk zeer conservatief georiënteerd was, zoals ons gehele katholieke volk conservatief geleid werd, wat ook het katholieke geloofsleven veel schade heeft gedaan. Ofschoon in de loop der zeventiger jaren in de protestant-christelijke werkliedenbeweging in „Patrimonium" reeds haar definitieve organisatie vindt, duurt het toch nog tot 1888 alvorens de eerste Katholieke Werkliedenorganisatie, de R.K. Volksbond wordt opgericht en allerminst onder algemene instemming.

De socialistische vakbeweging had toen reeds jaren propaganda gemaakt en goede krachten onder onze katholieke sociale jongeren voor goed weggezogen.

Reeds jaren te voren had de enquête naar de toestanden in fabrieken en werkplaatsen in heel het land diepe indruk gemaakt door de onthullingen van de verschrikkelijke toestanden, waarin niet alleen de werklieden, maar ook hun vrouwen en kinderen in de fabriekscentra leefden. En het ergste waren de toestanden in het katholieke Zuiden en Maastricht en Tilburg.

Ook in het parlement was de katholieke vertegenwoordiging nog jaren daarna sterk conservatief georiënteerd. Van Houtens bescheiden wetje, dat de kinderarbeid beneden 12 jaar verbiedt, ontmoet de tegenstand der katholieken. Eerst als Schaepman in 1880 de Tweede Kamer binnentreedt, klinkt er in de katholieke fractie een ander geluid, maar lang blijft Schaepman een eenling en bij zijn strijd de conservatieve achterbank in zijn partij te doorbreken, ontketent hij een fele persoonlijke strijd tegen zijn persoon waarbij hem letterlijk niets bespaard wordt. In Wijk bij Duurstede laten de katholieken hem vallen voor den liberaal de Beaufort, want men heeft nog liever een liberaal dan den democratischen Schaepman.

Het zal nog jaren duren, zelfs na „Rerum Novarum" alvorens de katholieke staatkunde bewust en krachtig de christelijke naastenliefde en de sociale rechtvaardigheid tot de basis maakt van haar politiek program.

We schrijven dan reeds 1918, wanneer verschillende katholieke arbeidersafgevaardigden de Tweede Kamer binnentreden en het Kabinet Ruys-Aalberse met een voortvarend sociaal program onze vermaarde sociale wetgeving opbouwt. Aanvankelijk komt er nog wel enige reactie, we denken aan de oprichting van de N.K.P., maar tenslotte wint algemeen het inzicht veld, dat alleen het sociale christendom de basis kan vormen voor een katholieke staatkunde. Nu, na de tweede oorlog, nu de sociale ellende, tengevolge van een economische ontwrichting groter is dan ooit, is ook het gevaar groter dan ooit, dat de massa, wanhopig geworden door de dagelijks terugkerende ellende een prooi wordt van een gevaarlijk extremisme. Dit gevaar wordt nog vergroot, doordat de invloed van de communistische ideologie door de oorlog sterk is toegenomen. De Sovjet-Unie heeft niet alleen een belangrijk aandeel gehad in de vernietiging van het nazisme, maar het beheerst ook geheel Oost-Europa. Het lijkt er soms op, of, nu Berlijn is uitgeschakeld, de toekomst aan Moskou is.

Gelukkig ziet men ten onzent in, dat alleen een streng en krachtig doorgevoerde vooruitstrevende sociale politiek tegen dit nieuwe gevaar, dat niet alleen het vaderland, maar ook het christendom bedreigt, een dam kan opwerpen.

Maar niet alleen daarom aanvaardt men deze politiek, maar ook omdat men erkent, dat wij op grond van onze katholieke levens- en wereldbeschouwing de naastenliefde en de sociale rechtvaardigheid hebben te betrachten, ook op staatkundig terrein, vooral nu zovele millioenen landgenoten in de hoogste nood verkeren. En de Bergrede van Christus wordt nu als grondslag aanvaard voor ons staatkundig urgentie-program.

Natuurlijk tracht men van communistische en radicaal-socialistische zijde deze staatkunde verdacht te maken, door ze te disqualificeren als reactionnair en de leiders ervan als een stel huichelaars, die niet menen, wat ze belijden. Maar juist deze bestrijding demonstreert duidelijk, hoezeer men deze staatkunde vreest. Met voldoening mag worden opgemerkt, dat juist na de jongste verkiezingen, algemeen in katholieke kringen de dringende noodzaak wordt erkend, dat wij in de naaste toekomst een regeerbeleid krijgen met een sterke sociale inslag. Dat eist niet alleen onze katholieke levensbeschouwing, maar dat is ook een quaestie van zelfbehoud. Want het is niet zo, als sommigen wel beweerden, dat de jongste verkiezingsuitslag voor ons zo gunstig is geweest. Wanneer we zien, hoe de Katholieken, ondanks hun grote getallen en hun sterke bevolkingsaanwas, in de laatste 20 jaren op politiek terrein stil zijn blijven staan, want 20 jaar geleden hadden we ook 32 kamerzetels, dan is er allerminst reden tot tevredenheid.

Met onze schoolgaande jeugd zijn wij katholieken de 40% van de bevolking reeds gepasseerd en stijgt elk jaar ons percentage. Maar het katholieke kiezerscorps blijft vrijwel constant. Dat betekent dat we hier grote verliezen lijden aan de links radicale groepen en dit verlies kunnen we alleen tegengaan door een krachtige sociale politiek.

Het is een uitermate verheugend verschijnsel, dat dit laatste inzicht in vrijwel alle landen onder de katholieken veld wint. In Frankrijk, België, Duitsland en Italië zien we overal, dat nu de katholieken zich verenigen op de grondslag van het sociale christendom, de katholieken niet alleen hun oude posities daar weer hernemen, maar ook aan het opdringend communisme een halt toeroepen.

Frankrijk is hiervan het meest sprekend bewijs, doordat het nieuwe katholieke Frankrijk, als gevolg van zijn sterke principiële democratische organisatie, politiek een schouwspel biedt, geheel afwijkend van het beeld van voor de oorlog.

De Franse katholieken, voor de oorlog ineengeschrompeld tot een machteloze onbetekenende groep, zijn nu door hun democratische katholieke organisatie een der grootste en machtigste politieke groepen geworden en zijn daardoor reeds een onoverkomelijke hinderpaal gebleken voor het communisme. Voor, maar vooral ná de oorlog was het communisme voor Frankrijk het grote gevaar, omdat het dreigde op weg te zijn naar een totalitair systeem, gelijk men in de Sovjet-Unie heeft. Voor West-Europa zou dit catastrofale gevolgen hebben gehad. De katholieke democratie in Frankrijk heeft dit gevaar afgewenteld, het communisme heeft hier tenslotte de vlag moeten strijken voor tegenkrachten, welke voortkwamen uit de diepste levensbonnen.

Ook daar probeert men nu deze macht te breken, door ze als een reactionnaire camouflage voor te stellen en ook als een herleving van het bekrompen en conservatieve clericalisme, maar dit wordt het beste weesproken door het feit, dat het programma van de Katholieke Democratische Partij een basis bood voor samenwerking met communisten en socialisten. Ook de katholieke partij in Italië heeft een zeer vooruitstrevend program en is daardoor oorzaak geworden, dat het communisme in Italië een minderheid is gebleven en de katholieken bovenaan staan. In Duitsland, Oostenrijk en Hongarije zien we precies hetzelfde. Het oude feodale conservatieve stelsel heeft afgedaan en plaats moeten maken voor een democratische katholieke verjonging, welke voor het christendom in deze landen een nieuwe bloei belooft.

Ook in België trad de verjongde democratische katholieke partij als de sterkste uit de verkiezingen naar voren. Het anticlericalisme dat daar nog sterk wortelt, heeft met allerlei ondemocratische middelen gepoogd deze overwinning te saboteren en men koos zelfs liever de reactionnaire liberalen tot bondgenoot dan de democratische katholieken. Maar zelfs socialistische bladen erkennen nu reeds, dat dit weinig gelukkig is geweest en dat hoe eerder deze beslissing ongedaan wordt gemaakt, hoe beter.

Het zijn vooral de katholieken in West-Europa die deze christelijk sociale stromingen in de staatkunde in een krachtige bedding weten te leiden en daardoor voor veldwinnend communisme tegenkrachten vormen, waartegen het noodzakelijk te pletter moet lopen.

Maar alleen een democratisch christendom zal deze historische roeping blijvend kunnen vervullen.

ONS KONINKRIJK

23 JULI EEN TROONREDE.

Minister Dr. Louis J. M. Beel heeft de critiek die gedurende het kamerdebat gegeven werd op de Regeringsverklaring beantwoord. Hij verwees echter ook naar de Troonrede de 23 Juli verwacht kan worden. Hij verklaarde dat hij eerst de grote partijen geconsulteerd heeft voordat hij tot de cabinetsvorming overging en dat hij zijns inziens wel een parlementair cabinet was. De Minister deelde ook mede dat een nieuwe Minister voor Marine zal worden aangesteld, en verklaarde verder dat de regering voor een goede voorlichting in de toekomst zal zorgen. Ook zal het vraagstuk van de politieke delequenten dat bij de vorige cabinet is blijven liggen, afgehandeld worden.

De socialisatie van het mijnbedrijf zal ingesteld worden, als uit het onderzoek, dat nu ingesteld wordt bewezen, dat dit voor de mijnen de juiste oplossing is. Over de Overzeese Gebiedsdelen deelde het mede dat zijns inziens de Rijksconferentie het beste middel was om tot een bevredigend resultaat te komen.

WORDEN VIJANDELIJKHEDEN GESTAAKT.

Soetan Sjahrir heeft een brief aan Dr. Hubertun J. van Mook gestuurd waarin hij voorstelt de vijandelijkheden te staken. Hij stelde o.a. als voorwaarde dat Nederland geen nieuwe troepen meer naar Indië zal sturen en hij beloofde dat de Indonesische Leger ook geen nieuwe recruten op zal roepen. Sjahrir deelde gisteren mede dat hij antwoord van Dr. van Mook heeft ontvangen, waarin deze verklaart dat hij het in principe met de voorwaarden eens is.

Dr. van Mook verklaarde echter dat hij — voor het bereiken van een overeenkomst — als eerste voorwaarde zal stellen het opheffen van de voedselblokkade in Indonesië. Hij vervolgde dat er wel geen mogelijkheid zal zijn de invoer van troepen in Indië stop te zetten, aangezien deze troepen der Brits Indiërs zullen vervangen.

In Den Haag was er omtrent deze overeenkomst nog niets bekend, wel is het bekend dat er sprake is van het staken van de vijandelijkheden.

LEGERZUIVERING.

Men dringt in Indonesië weer aan op een zuveringsactie, ditmaal vooral een zuivering van de Indonesische Leger Officieren.

ARRESTATIES.

Sedert de ontvoering van Sjahrir zijn 40 leiders van de beweging die de huidige Republikeinse Regering te val wilden brengen gearresteerd.

Onze Staatslieden aan de Arbeid

Wat krijgt West-Indie nu ?

In „Het Nieuws" van 6 Juli lezen wij:

„Sedert gisterenavond is er toenemende opwinding over de regeringsverklaring, waarmee Dr. L. J. M. Beel zijn cabinet aan de Kamer heeft voorgesteld. De opwinding gold de paragraaf die betrekking heeft op West-Indië, waaruit blijkt dat de nieuw opgetreden Regering het voornemen heeft in afwachting van de Rijksconferentie die over enige weken begint reeds onmiddellijk tegemoet te komen aan een deel der wensen van Curaçao en Suriname. Althans de verklaring zegt, ‚dat de Regering erop vertrouwt dat het mogelijk is".

Wat er nu precies zal worden gegeven is uit de ontvangen berichten nog niet op te maken.

Aneta spreekt van „voorlopige herzieningen binnen het huidige constitutionele raamwerk, die tegemoetkomen aan de wensen, die in deze gebiedsdelen overheersen".

De heer Lim A Po spreekt in zijn telegram aan de Staten van „binnen het huidig grondwettelijk verband reeds tot een aantal voorlopige herzieningen te komen".

In een telegram aan de redactie van Suriname zegt de heer Lim A Po dat de regering in de Kamer verklaarde: „wetsontwerp onmiddellijke wijziging staatsregeling te verwachten".

Intussen is er hier reeds de nodige uitleg gegeven aan de regeringsverklaring, waaruit tenslotte als een lopend vuur hedenmorgen het bericht door de stad trok dat de Regering ons autonomie heeft toegekend. Op een bord bij het S.V.V. uitgehangen, geflankeerd door vlaggen en versierd met bloemen en groen, stond: „Succes delegatie zelfbestuur". Hieruit werd verstaan dat wij inderdaad zelfbestuur hebben gekregen. En daaraan werd reeds de verzekering gekoppeld dat er algemene verkiezingen zullen volgen en dat er ook een Gouverneur moet worden gekozen, want dat nu de huidige Bewindsman moet aftreden ingevolge de nieuwe status.

Wij verwijzen den lezer naar de regeringsverklaring, en menen voorlopig slechts te kunnen afwachten tot de juiste [illegible] betekenis van de woorden van den Minister zullen zijn ontvangen.

Voorlopig menen wij met zekerheid te kunnen vaststellen dat er nog geen sprake is van zelfbestuur. Het slot der regeringsverklaring zegt immers, dat „op de Rijksconferentie de richtlijnen zullen moeten worden vastgesteld, binnen welke de nieuwe politieke verhoudingen geregeld moeten worden". Nu zijn zij dus nog niet geregeld. Zelfs de richtlijnen daarvoor moeten nog worden vastgesteld.

Wat wij wel verwachten aan „voorlopige herzieningen" is o.m. uitbreiding van kiesrecht, waartoe de Staatsregeling ook zonder wijziging ruimte biedt".

Het Rijk in Amerika.

Een „medewerker" van „Het Algemeen Handelsblad" schreef op 28 Juni het volgende stuk:

De commissies uit de Staten van Suriname en Curaçao zijn naar Nederland gekomen om wensen door beide gebiedsdelen naar autonomie kenbaar te maken. Het moment is zozeer opportuun dat deze komst op dit ogenblik bijna... opportunistisch lijkt. Deze overweging evenwel doet niets af aan de gerechtvaardigheid van het verlangen der beide rijksdelen. Hetgeen, gezien de oppositie in bepaalde groepen uit de West, misschien niet geheel identiek is met de verlangens zoals beide commissies die hebben geformuleerd. Gerechtvaardigdheid, die ons de hoop (èn de verwachting) doet uitspreken, dat dit verlangen ook, wat de hoofdzaak, autonomie, aangaat, in vervulling zal gaan.

Van de details der practische uitvoering en toepassing dezer autonomie worde hier niet gewaagd. De gespecificeerde uitwerking zal ongetwijfeld moeilijkheden baren. Vooral intern-Surinaams en intern-Curaçaos. Allerlei problemen toch doemen hier op.

Niet alleen staatkundige. Ook practische. De vraag lijkt gerechtvaardigd, of beide landen voldoende mensenmateriaal bezitten om alle posten, die bij autonoom bestuur door landskinderen moeten worden ingenomen, ook inderdaad door dezulken te doen bezetten. Hier speelt ook het rassenvraagstuk een rol. De Curaçaose correspondent van het [illegible] ze week: „Gedebatteerd werd (in de Statenvergadering van Curaçao. — Red. Algemeen Handelsblad) over de komst der Nederlandse politie. Curaçao wenst ze niet, omdat dit met de autonomie in strijd zou zijn. Aruba wenst ze wel omdat de Arubanen (van Indiaanse afkomst) niet door Curaçaose agenten (van neger-afkomst) willen worden opgepikt. Zo ontmoet men het rassenprobleem niet bij het Nederlandse bestuur, doch bij de bevolking zelve". Deze ène opmerking, waarvan niemand, die Curaçao kent, de juistheid zal willen betwijfelen opent alleen reeds een wereld van (toekomstige) moeilijkheden. En dit is nog maar één van de talloze interne problemen, die, bij autonomie, hindernissen zullen opwerpen.

Zowel in de Curaçaose en de Surinaamse als in de Nederlandse pers is twijfel geuit omtrent de representativiteit van beide commissies uit de Staten. Formeel is deze twijfel op haar plaats. Beide Statencolleges zelf immers zijn geenszins representatief voor de bevolking. In beide landen is het kiesrecht uiterst summier. Suriname heeft op een bevolking van 175.000 zielen nauwelijks 3000. Curaçao met 125.000 inwoners ternauwernood 4000 kiezers. Bovendien worden van beide colleges tien van de vijftien leden gekozen en vijf door de gouverneurs benoemd.

Deze onmiskenbare onrepresentativiteit der Statencolleges, en dus ook van beide commissies, belet evenwel niet te erkennen, dat het verlangen naar autonomie wèl representatief is voor hetgeen te dezen opzichte in de bevolkingen leeft.

De „Amigoe di Curaçao", het katholieke dagblad van het voor tachtig procent katholieke Curaçao, schreef dezer dagen (14 Mei): „...dat wij een tot in het uiterste doorgevoerde autonomie voorstaan welke tegelijkertijd in zo nauw mogelijke samenwerking blijft met de organen in Nederland. Niet in de verhouding van meerdere en ondergeschikte, maar van gelijke tot gelijke. Namelijk van autonoom volk tegenover en naast autonoom volk in één staatsverband en onder één Kroon verenigd. Wij geloven, dat hierin voor Curaçao de grootste toekomst ligt, wanneer het zich binnen de Nederlandse eenheidsstaat als gedecentraliseerde autonome rechtsgemeenschap zou kunnen ontwikkelen. Niet in één dag, maar door ontwikkelingen tot steeds voller wordende rijpheid".

De nadruk, die hier zo zwaar wordt gelegd op de „eenheidsstaat" en het „Rijksverband", heeft, naast overwegingen van aanhankelijkheid aan de rijksgedachte, ook haar speciale betekenis. Want de „Amigoe di Curaçao" weet evengoed als ieder ander die Nederlands West-Indië kent, dat zowel Suriname als Curaçao sterk onder de invloed staan van het steeds voortschrijdende Amerikanisme. Curaçao bovendien onder dien van de „Hispanidad", de pan-Spaanse, of zo men wil pan-Latijns-Ameri[illegible]logie, welke sommige elementen — zij het vooralsnog een kleine minderheid — schijnt te bekoren.

Op heldere dagen kan men van Curaçao's heuveltoppen in de wazige verte de kustlijn zien van Venezuela. Venezuela, dat, schatrijk en twee maal zo groot als Duitsland, in volle opbloei is. Met alle gevolgen van die. Enige maanden herschreef het Venezolaanse dagblad „El Pais" (dat in nauwe verbinding tot de regering staat), dat Curaçao geografisch en economisch eigenlijk wel zéér nauw met Venezuela verbonden is...

CURAÇAO

BIJEENKOMST IN UTRECHT.

Op Dinsdag belegde de vereniging „Ons Suriname" in Utrecht een bijeenkomst, bij welke gelegenheid het woord gevoerd werd door Mr. Dr. Moises F. da Costa Gomez en den heer Frederik H. R. Lim Apo. Beide sprekers vertolkten de verlangens der gebiedsdelen naar zelfbestuur. Een Surinaams orkest luisterde de druk bezochte bijeenkomst op.

NIEUW TIJDSCHRIFT.

Naar wij vernemen zal binnenkort in Amsterdam een nieuw tijdschrift verschijnen getiteld „Suriname en Curaçao". Het maandblad, dat een didactische strekking zal hebben en vooral bestemd is voor de rijpere (studerende jeugd, zal staan onder leiding van den Surinamer J. J. de Vries.

DE UITZENDINGEN VAN DE P.C.J.-ZENDER.

Het Hoofd van de Radiodienst schrijft ons:

In verband met de vele aanvragen, welke ons kantoor bereiken om opgaven van de uitzendtijden van de PCJ zender, meen ik goed te doen uw blad een volledige opgave te verstrekken van de uitzendtijden ter publicatie. Geïnteresseerden kunnen dit dan uitknippen en bewaren.

De uren zijn in Curaçaose tijd, in het 24 uren stelsel, 0830 is dus 's morgens half negen en 20.30 des avonds half negen enz.

Op alle werkdagen: van 08.30 — 11.05 uur op 16.88; 19.71 en 49.79 m.; van 14.30 — 16.30 uur op 25.57; 31.28 en 49.79 m.. Voor Zuid-Afrika van 20.30 — 22.30 uur op 25.57 en 31.28 m. voor Wes-Indië.

Op Zondagen: van 10.00 — 12.30 uur op 19.71; 25.57 en 47.79 m. Een heruitzending vindt plaats van 16.30 — 18.00 uur; op 25.57; 31,28 en 47.79 m.

Op Dinsdagen: van 03.30 — 05.00 uur op 25.57; 31.28 en 49.79 m. voor Australië, Nieuw Zeeland en Verre Oosten.

Op Woensdagen: van 11.00 — 12.30 uur op 19.71; 25.57 en 49.79 m. voor het Oosten en Nabije Oosten van 16.30 — 18.00 uur op 25.57; 31.28 en 47.79 m. voor Afrika en Middellandse Zeegebied.

Op Donderdagen: van 22.30 — 24.00 uur op 25.57; 31.28 en 49.79 m. voor Midden-Amerika.

De herleiding van golflengte tot frequentie is als volgt:

16.88 m. 17.775 kcs; 19.71 m. 15.220 kcs; 25.57 m. 11.730 kcs; 31.28 m. 9590 kcs; 49.79 m. 6025 kcs.

De PCJ zender ontvangt gaarne rapporten over neembaarheid en qualiteit der ontvangst.

Missie Nieuws

VORMEN.

Morgen om 17 uur zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, het Heilig Vormsel toedienen in de parochiekerk van de Heilige Theresia van het Kindje Jezus te Juicio.

SPORT

K.S.C.

Hedenmiddag om 16.15 uur kantoorvoetbal.

Zondag: Baseball 10 uur Lucky Strike — Cardinales. 12 uur Caracas — Deportivo Curaçao.

Voetbal: 16.15 uur Republiek — Dosko.

Wandelen: Het ligt in het voornemen van de wandelcommissie een wandeltocht te organiseren op 4 Augustus.

DE TENNISWEDSTRIJDEN OM HET KAMPIOENSCHAP.

Heden vangen de tenniswedstrijden om het kampioenschap van Curaçao voor dit jaar aan.

Vanmiddag komen de volgende heren in enkelwedstrijden tegen elkaar uit:

Op de baan van C.S.C. F. S. Lampe — R. Riley.

Op de baan van C.S.C. F. R. Povel — Frank Hoyer.

Op de baan van Asiento H. Lodewijk — H. Rosenthal.

Op de baan van Asiento H.W. A. Heldring — R. Pimentel.

Op de baan van C.B.L.O. Ch. de Jongh — H. Thijm.

Op de baan van C.B.L.O. I. Meit — R. D. Anasagasti.

Morgen spelen de volgende heren:

Op de baan van C.S.C. D. Boll — N. M. Chumaceiro.

Op de baan van C.S.C. C. Subaran — O. Burghardt.

Op de baan van Asiento L. E. Th. Tjin A Djie — G.L.A. de Rooy.

Op de baan van Asiento H. A. Schaafsma — K. Lourens.

Op de baan van C.B.L.O. W. Taytelbaum — V. Janga.

Op de baan van C.B.L.O. M. A. Martinez — I. Ponce.

Op de baan van Juliana Mario Maduro — V. Bonifacio.

Maandag spelen de volgende heren:

Op de baan van C.S.C. M. F. Brakke — O. Salas.

Op de baan van C.S.C. Leo Uchtman — V. E. Naar.

Op de baan van Asiento: H. C. Hoyer — J. J. Slingerland.

Op de baan van Asiento W. McMurdock — C. C. Boom.

Op de baan van C.B.L.O. H. M. van Delden — A. P. Jesurun.

De wedstrijden van heden en morgen beginnen alle om 16 uur. Die van Maandag beginnen om 16.30 uur. Al deze wedstrijden zijn „best of five".

NIEUWE BEZOEKEN, AUDIENTIES, BESPREKINGEN.

Vergezeld van den waarnemend gezaghebber de heer Maximiliaan Huith en den ondergezaghebber Netsje Voges bezocht Zijne Excellentie de gouverneur Donderdagmorgen te Philipsburg de kantoren van den Gezaghebber, het Postkantoor, het Politiebureau en de Landsradiodienst. Hij onderhield zich met het personeel en inspecteerde de lokalen. Daarna volgden bezoeken aan de openbare biezondere scholen. De gouverneur besprak met de hoofden van de scholen en de onderwijskrachten de biezondere moeilijkheden die zich voordoen bij het onderwijs op de Bovenwinden, vooral met het oog op de voortzetting van het onderwijs waartoe op de dunbevolkte eilanden geen mogelijkheid is. In de St. Josephschool werden verversingen aangeboden door zuster Georgene, de waarnemend Priorin van de Dominicanessen, die het biezonder onderwijs en het hospitaal op de Bovenwinden verzorgen.

In de Openbare School werd de Gouverneur verwelkomd in de klas door den onderwijzer den heer Conner.

Behalve de scholen te Philipsburg werd eveneens de openbare scholen beneden Prinsenkwartier bezocht, waar de schoolkinderen gezamenlijk het volkslied zongen. In de namiddag hield de Gouverneur een drukbezochte audiëntie.

's Avonds vertrok het gezelschap naar het Franse gedeelte, waar de Burgemeester Louis Constant Fleming het avondmaal aanbood.

Het Cabinet Beel

Wat de Nederlandse Pers ervan zegt.

De verwachtingen over het algemeen niet hoog gespannen

door

F. J. DE FRAITURE.

Uit de persbeschouwingen in Nederlandse bladen over het Cabinet-Beel ontlenen wij het volgende:

De Maasbode (KVP) noemt de nieuwe formatie een „sterk parlementair ministerie" en is van mening, dat het bereikte resultaat tot „tevredenheid mag stemmen", bovenal omdat het cabinet „de indruk van kracht maakt". Na 21 jaar is Dr. Beel tot den „zekere grondslag" van een parlementair cabinet teruggekeerd. „Wat staatslieden van meer ervaring niet voor mogelijk hielden, heeft hij tot stand gebracht". De Maasbode merkt nog op, dat „niet allen onder ons wellicht even geestdriftig (zijn) over de basis van het Cabinet en hadden deze breder gehoopt, met name door toetreden van de christelijke partijen", doch het blad blijft van mening, dat de eerst aangewezen combinatie voor een vooruitstrevende politiek het samengaan van de KVP met de P.v.d.A. is.

De Tijd (KVP) is „voldaan noch dankbaar" en hoewel het beleid van Dr. Beel volgens het blad in de aanvang vertrouwen wekte, heeft deze „in de laatste phase ernstig teleurgesteld". **En wel met name t.a.v. de departementen van Overzeese Gebiedsdelen en Buitenlandse Zaken, die hoekpijlers zijn en nu „onvoldoende draagkracht" bezitten.** De Tijd noemt dit „het compromis van een onder pressie handelenden cabinetsformateur.

De Gelderlander (KVP) publiceert een opvallend hoofdartikel „van zeer hooggeachte zijde", waarin o.a. wordt gezegd: „De voorgeschiedenis van het tot stand komen van dit Cabinet is weinig geschikt tot het wekken van de verwachting, dat de homogeniteit daarbinnen zeer sterk zal blijken en de beide fracties, waarop het steunt, in staat zullen zijn er voor lange duur hun steun aan te geven.

De tekenen, welke op toekomstige moeilijkheden wijzen, komen bijna uitsluitend van de zijde van de Partij van de Arbeid. Het is tot nu toe goede constitutionele gewoonte geweest, dat partijen, die in een Cabinet samenwerken, zich beperken tot de vraag of er in de gemeenschappelijke programs en in het program van den formateur voldoende punten van overeenstemming zijn, om de verwachting van een vruchtbare wetgevende en bestuderende periode te revhtvaardigen.

De keuze van de personen, die de overeenstemmende programpunten tot uitvoering zouden hebben te brengen, placht men dan aan den formateur over te laten. Het spreekt vanzelf, dat deze zich overtuigde of de personen, die hij in zijn Cabinet wenste op te nemen, een voldoend homogeen team zouden vormen. Dit wettigde eventueel een confrontatie tussen de a.s. Ministers; maar dit is iets geheel anders dan het zich bemoeien van een fractie of een partij met de vraag, welke personen de formateur mag aanvaarden of niet.

Nu is het volmaakt duidelijk, dat dit laatste bij de vorming van het huidige Cabinet zelfs niet op beperkte schaal is geschied, doch in meer dan ruime mate. Zelfs voor den niet-ingewijde is het duidelijk, dat van de zijde van de P.v.d. A.-fractie ófwel tegen bepaalde personen een soort veto werd gericht ófwel de opneming van bepaalde andere personen in het Cabinet als een eis werd gesteld. Wij kunnen dit niet anders vinden dan een res mali exempli, waarvan de gevolgen zich bijna onvermijdelijk zullen doen gevoelen. Dergelijke gevolgen kunnen niet uitblijven wan neer een fractie zich gaat bemoeien met de door den formateur aan te wijzen leden van zijn Cabinet, en het kan evenmin uitblijven, dat zowel bij de teleurgestelden, als bij de Partij, welke zich van het op de voorgrond schuiven van bepaalde personen heeft onthouden, een zekere wrevel achterblijft, die weinig bevorderlijk is voor een goede samenwerking.

Dat i.c. juist voor de beide in de gegeven omstandigheden belangrijkste departementen — Overzeese Gebiedsdelen en Buitenlandse Zaken — tot een compromis gegrepen is moeten worden, wijst er bovendien op, dat het Indische vraagstuk nog tot grote moeilijkheden aanleiding kan geven.

Het doet bij dit alles weldadig aan, dat de Katholieke Tweede Kamerfractie zich blijkbaar zorgvuldig heeft onthouden van elke druk op den formateur om bepaalde personen van haar richting of uit haar midden in het Cabinet op te nemen; en het is van harte te hopen, dat dit goede voorbeeld in de vervolge algemene navolging zal vinden".

De eerste indruk van **„Trouw"** (A.R.) is: „Twijfelachtig". Het blad betwijfelt of Beel „de man is, die op het ogenblik door het Koninkrijk der Nederlanden wordt gevorderd" en het heeft de indruk, dat hij bij de toekenning van Overzeese Gebiedsdelen aan Mr. Jonkman — „socialist en stuwman" — voor de eisen der socialisten is gezwicht,

„Met grote zorg" schrijft **„De Nederlander"** (C.H.) boven zijn beschouwing, daarin speciaal het oog hebbend op de toekomst van Indië. Na hetgeen zich de laatste weken daar heeft afgespeeld (Sjahrirs onaanvaardbare tegenvoorstellen en zijn ontvoering, die beide op machteloosheid wijzen), concludeert het blad, dat het nieuwe Kabinet sterker staat dan zijn voorganger en het hoopt „dat deze wijziging in de (Indische) verhoudingen haar stempel moge drukken op het beleid der Regering. „Moge de versterking van het Roomse element in dit Kabinet tot uitdrukking komen in een gezagsbesef, dat de toets ener Christelijk critiek kan doorstaan."

Het **Algemeen Handelsblad** (P. v.d. Vrijheid) schrijft, dat „uit de nu bekend geworden lijst van ministers blijkt, dat van een brede basis, laat staan van een nationaal kabinet, dat in deze tijd van nationale noden h.i. met een concreet werkprogram voor de eerstvolgende jaren op zijn plaats geweest ware, niets is gekomen. Het Kabinet draagt kennelijk op een 50-50 basis een rooms-rode signatuur met een drietal vakministers."

•

Dat Minister Vos van Handel en Nijverheid zou verdwijnen, was „na de scherpe critiek op het voorontwerp bedrijfsschappen te verwachten."

Of de vervanging van minister Logemann door Mr. Jonkman een koersverandering betekent, „moet worden afgewacht". Het blad is echter bereid — ondanks het ontbreken van een brede basis, Dr. Beel en zijn ploeg „the benefit of the doubt" te geven.

De **„Nationale Rotterdamse Courant"** (P. v.d. Vrijheid) betreurt ten zeerste „het gevolgde beleid, dat aan de mogelijkheid van een kabinet met sterk nationale grondslag niet is toegekomen". Het blad meent, dat de P.v.d.A. in een sterker positie heeft verkeerd dan haar op grond van de stembusuitslag toekwam, maar haar sterk afwijzende houding tegenover een nationaal kabinet kon Dr. Beel niet negéren.

Het blad schrijft tenslotte: „In de samenwerking met het parlement zal zich in belangrijke mate openbaren of dit Kabinet tot vruchtbare arbeid in staat zal zijn."

„Het Vrije Volk" (P.v.d.A.) schrijft: „Wanneer wij het Kabinet-Beel bekijken, is de eerste eis, die wij stellen, dat het de politiek van het kabinet-Schermerhorn-Drees zal voortzetten." Het blad begroet met vreugde de terugkerende ministers uit de P. v.d. A. en het begroet met vertrouwen Mr. Jonkman „een man uit de Stuw-groep, dezelfde vooruitstrevende organisatie, waaruit Prof. Logemann is voortgekomen. Met de keuze van deze ministers is voortzetting van de politiek van het vorige kabinet gewaarborgd."

Over het heengaan van Logemann merkt het blad op, dat „dezelfde koers belangrijker is dan dezelfde man". Het blad heeft vernomen, dat de aanstelling van een klein college van commissarissen-generaal wordt overwogen. Dat verzoent niet het gemis van Schermerhorn in het kabinet.

De zeer linkse **Parool** (P. v.d. Arbeid) constateert, dat Dr. Beel het niet gemakkelijk heeft gehad. „Alleen door taaie volharding en voorzichtig laveren is hij met zijn scheepje binnengelopen. Op zichzelf is dit een stuk politiek timmerwerk, waarvoor wij respect hebben."

De vraag of het land zich met deze formatie gelukkig moet prijzen, acht het blad een andere. Volgens het blad heeft de P. v.d. A. de „beide veldslagen" om het behoud van de plan-economie en de Indië-politiek van Logemann-Schermerhorn-Van Mook „verloren". Het Parool meent, dat een en ander tegenover „Indonesië en het buitenland een wel zéér sterke verzwakking" betekent. Het blad concludeert, dat ofschoon de tijd nog moet leren, het nieuwe Kabinet „geenszins de indruk geeft krachtiger te zullen regeren" dan het afgetreden kabinet Schermerhorn.

De **„Waarheid"** (Comm.) bespreekt de voorgeschiedenis van het kabinet, waarbij Dr. Beel de Communistische Partij „hooghartig voorbijging". „Een kabinet, dat onder zulke omstandigheden is geboren, als resultaat van eindeloos gepingel, kan men nauwelijks een lang leven toekennen."

De „Republiek Indonesia"

Elseviers Weekblad schrijft hoe deze naam ontsproot:

Bij de Grondwetsherziening van 1921 — gevolg van de Europese revolutionnaire bewegingen, die op de eerste Wereldoorlog volgden, dienden de beide communisten, die toen sinds 1918 deel uitmaakten van de Tweede Kamer, een aantal amendementen in, bijna alle verdedigd door hun voornaamsten woordvoerder in deze, Dr. W. Ravesteyn.

Een dezer amendementen bedoelde in het betreffende artikel de naam Indonesië te gebruiken in plaats van de tot die tijd in de Grondwet gebruikte terminologie. Het oorspronkelijke communistische voorstel hield het woord Indonesia in; in de loop van de besprekingen werd dit veranderd in Indonesië ten einde de term aanmerkelijker te maken voor eventuele welfelenden. Baten mocht dit echter niet. Toen het tot stemming kwam, liet men de voorstellers alléén staan. Geen der overige partijen — ook de S.D.A.P. niet — kon er zich mee verenigen. En Indonesia of Indonesië bleef niet erkend in onze hoogste Staatswet.

Het is misschien aardig hieraan — en aan de snelle evolutie, die veler meningen op dit stuk door de Tweede Wereldoorlog hebben ondergaan — te herinneren, nu niet alleen Indonesia, maar zelfs de Republiek Indonesia een door het huidige gouvernement erkende macht is geworden. De „Republiek Indonesia".

Nog veel meer dan de naam Indonesië of Indonesia alleen immers verwijst deze samenkoppeling naar haar communistische, in laatste instantie Moscovitische corsprong.

Voor mij ligt een kleine witte, onbeholpen en slecht gedrukte brochure, die de titel draagt: „Naar de Republiek Indonesia", door T. Malacca, een man, die ook thans nog in de communistische alias Stalinistische politiek op Java een rol van betekenis schijnt te spelen. Dit brochuretje, ongetwijfeld thans, na 20 jaar, wel een historische curiositeit te noemen, is, zoals op de omslag vermeld wordt, gedrukt te Canton, in April 1925, en de schrijver verontschuldigt in een soort voorwoord: „Interruptie" getiteld, de slechte druk van de volgende woorden:

Dit „boekje" is om te beginnen vol drukfouten. Hier en daar zullen bovendien ook wel woorden of zinnen voorkomen, die voor het oor van een „puur sang" Nederlander wel wat vreemd mogen klinken. De volgende redenen meen ik voor dit euvel te moeten aanvoeren:

1) Dit boekje is gedrukt en gecorrigeerd door Chinese vrienden, die niet het voorrecht hebben gehad ooit de Nederlandse taal te hebben gehoord.

2) Zij beschikken over zeer weinige Latijnse letters.

3) Last but not least, schrijver dezes had in de laatste drie jaren van zijn omzwervingen geen Nederlandse litteratuur of krant gezien en heeft hier in Azië ook geen mens getroffen, die dit wereldtaaltje verstond, nog minder sprak.

Deze gronden en andere minor- moeilijkheden van technische aard meen ik te moeten aanvoeren om het oordeel der gekwelde lezers bij voorbaat te beinvloeden.

Malacca deelt dan mede, waarom hij geen grotere brochure heeft menen te moeten schrijven — zijn geschriftje bevat slechts 50 pagina's klein formaat — maar, daar hem de toegang tot zijn geboorteland ontzegd is, zich met deze bladzijden richt tot het „intellectuele deel" der Indische bevolking om de stelling toe te lichten, waarmee het „voorwoord" opent:

„Met „l'état c'est moi", waarmede de Franse Zonnekoning in het volle bewustzijn van zijn macht de Staat aanduidde, kan de Partij Kommunist Indonesië nu zeggen: „de revolutionnaire beweging ben ik."

Deze stelling wordt dan in de volgende bladzijden volgens het communistische — zo gezegd dialectische — schema toegelicht en het program der P.K.I., dat slechts in de Republiek Indonesia kan worden verwezenlijkt, enigszins uitvoerig behandeld en verklaard.

Het is misschien in deze dagen, nu over de de toekomst van het Nederlandse Koninkrijk wordt beslist, niet kwaad eraan te herinneren, dat èn de benaming èn het denkbeeld van de Republiek Indonesia beide van communistische, d.w.z. Russische origine ziin,

Zijne Eminentie Francis Kardinaal Spellman (links), Aartsbisschop van New York, zegende onlangs het huwelijk in van zijn nicht, mejuffrouw Eleanor Conway Pegnam, met Thomas R. McGrath in de Kerk van de Heilige Geest te Whitman, Massachusetts, waar de Kardinaal eens diende als koorknaap. De Priester die men erbij ziet is de Zeereerwaarde heer Louis F. Kelleher.

NIEUWS van OVERAL

BRITSE TERREUR IN PALESTINA.

Er komen steeds meer berichten binnen over de Britse terreur in Palestina. Over het Atlit-concentratiekamp wordt bericht, dat vele Joden door de Engelse ondervragers ernstig zijn mishandeld op wijzen, die Dachau in herinnering brengen. Er hebben martelingen plaats en sommigen zijn ernstig gewond. Zo zijn sommige gevangenen op hun geslachtsdelen geslagen. Verder wordt bericht, dat vele nederzettingen zijn verwoest. Aldus worden vele tientallen jaren van moeizaam werk, van ontginning en in-cultuur-brenging door de Joden in gebieden, die slechts dank zij de grootste opofferingen aan de woestijn konden worden ontrukt, door het geweld en de willekeur der Brtise troepen teniet gedaan. Ondertussen wordt door de Britten alles gedaan om hun wandaden zo goed mogelijk voor het oog der wereld verborgen te houden. Censuur is ingesteld en de Manchester Guardian, die de Britse handelwijze in een artikel aan de kaak stelde, moest dit artikel in zijn geheel laten vallen. Daarentegen worden in de door de regering beïnvloede persorganen wel de tegenovergestelde meningen naar voren gebracht. Het beleid is er op gericht om de gehele wereld averechts voor te lichten en tot een anti-Joodse stemming te brengen, terwijl elk bericht, dat de onmenselijkheden aan de kaak stelt, wordt geweerd. Telegrammen worden niet of slechts ten dele door gelaten. De Engelsen hebben echter niet kunnen verhinderen, dat het bekend geworden is dat de leden van het Jewish Agency op meer dan schandelijke wijze zijn behandeld, en als misdadigers in een hok werden gepropt. Gedurende de Britse militaire actie in Tel-Aviv en in de nederzettingen zijn inscripties op de muren gekalkt als: Dood aan de Joden, en verder hakenkruizen. Militairen schreeuwden Heil Hitler en jullie moeten naar de gaskamers. De verwoesting, o.a. het opblazen van liefdadige instellingen, tart alle beschrijving. Huisraad is opzettelijk vernield evenals ramen, muren werden opgeblazen, safes opengebroken en de inhoud gestolen. Terwijl de Britten nog voorgeven, dat het slechts om „terroristen" te doen is, treden de troepen op als een leger op strafexpeditie of in Blitzoorlog. Terwijl eventueel krachtdadig optreden van Joodse zijde steeds scherp is afgekeurd, heeft nog geen Britse autoriteit de stem verheven tegen wat slechts vergeleken kan worden met progroms, die door nazies of geestverwanten zijn georganiseerd. (Persdienst voor het Palestina-Comité voor Curaçao).

SCHAAMTE ALS ENGELS ONDERDANE.

Buitenlandse persvertegenwoordigers, die zojuist per vliegtuig uit Palestina in Washington zijn aangekomen, brachten een mondelinge boodschap over van Mevrouw Vera Weizmann, echtgenote van den grijzen Joodsen leider Professor Dr. Haim Weizmann.

Zij verklaarde: „Na wat ik met eigen ogen heb gezien en meegemaakt, schaam ik mij er diep voor Engels onderdane te zijn. De leden van het Joodse Agentschap te Jeruzalem, die in geen enkel opzicht iets met het gewapend verzet te maken hebben, werden door de Britten als gangsters behandeld. Ik was een van de eersten, die de Joodse nederzettingen en de stad Tel-Aviv heb bezocht, nadat de Britse militairen daar hadden huisgehouden. Hier en daar zag men swastika's op de muren geschilderd en de soldaten ontzagen zich niet de Joodse bewoners tot het uiterste te tergen door „Heil Hitler" te roepen. Het fraaie gebouw van de WIZO — een zuiver philantropische instelling voor kinderzorg en ziekenverpleging — werd zonder enige reden door de Britten opgeblazen. Het is totaal vernield. Er bestond geen enkele reden tot dit vandalisme, aangezien de sleutels van het gebouw door de concierge vrijwillig aan de Britten werden gebracht, die zeiden „een onderzoek te willen instellen".

Van alle Joodse instellingen werden voorts grote bedragen aan geld geroofd. Een der Engelse officieren snauwde tijdens zijn brute actie de protesterende Joden toe: „Jullie moeten naar de gaskamers". (Telegram van het Joodse Agentschap, Washington).

SPAANSE DUIKBOOT MET GEHELE BEMANNING GEZONKEN.

De Spaanse duikboot C 4 is nabij de Balearische eilanden gezonken. De gehele bemanning van 46 koppen is omgekomen. De ramp is veroorzaakt door een aanvaring met de Spaanse kruiser „Lepanto".